

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KŞ PREANALTA BOIE.)

AL VIII-LEA.

N^{ro} 23.

Brashov, 19. Martie.

1845.

Gazeta de Transilvania este de dōb ori şii Fōiea odatъ pe septъmbъ. Preţъ lor este pe anşa дитре 8 fiorini (24 dōbъcheri) дн афаръ ши 7 fiorini ардинт дн Брашов. Прептерация се фаче дн Брашов ла Редакция саъ ла Едиторъ, iar дн афаръ пе ла к. в. поще, кѣт ши ла DDniî prietenî кореспонденци аї пощри; дн Бъкренеци ла D. ливрар I. Romanov et Comp.

TRANSILVANIA.

Брашов, 17. Martie. Тимпъла пе ла пої авіа акъта дъ семне де примъваръ; пащиле нōъ трекъръ кѣ пинсоаре ши кѣ цер ка крѣчнъл.

Лѣкѣиторіи цертапо-сасі дин Брашов се днкоардъ дитрѣна спре а дѣвѣнѣтъди индѣстриа ши месеріале. Пе 19. пълъ дн 28. Маїъ се превести о продѣкцие нōъ де манѣфѣктѣри ши сѣнт пофтиди а се арѣта мещери ши дин алте цинѣтѣри кѣ чеа че вор пѣтеа продѣче маї вѣн ши маї фрѣмос дн фелѣл лор. — Четъденіи де аичи стаъ гата сѣ организезе зп корп де вѣнѣторі, саъ маї вине сѣ ре'vііе пе чел адорнит де маї тѣлди ані. Скопъла ачелеі компаніоаре есте фелѣспит, дар днкъ пѣ лѣтѣрит дин тоате пѣрциле, пентрѣкъ фіиторіи тѣлѣларі авіа се днвоіеск дитрѣ тоате. — Днсоциреа де кѣмпѣт ва динеа ла 2. о адѣнаре ценералъ.

MOLDAVIA.

Іаші. Фаліментеле пе ла пої пѣ сѣнт лѣкѣрѣри поаъ; дн сѣнтѣтѣнеле трекѣте с'аъ декларат де фалітъ Mad. Фриш (Frisch) директоріа театрѣлѣ.*) — Іарна пе аичеа фѣоарте скітѣвѣоасѣ, акѣт калд, акѣт фрїг, днсъ сек фѣрѣ отѣт, фѣлѣ рѣтѣне тѣлт, кѣт ши продѣнтеле фѣрѣ пред, 45—48 кіла де грѣл дн Іаші; дин потривъ пѣпѣшої се дитреавѣ маї вине ши аъ маї тот зп пред кѣ грѣл. Боала вѣтелор маї с'аъ стѣрпѣт прин аспреле тѣсѣрї апѣкате де окѣртѣре, дитре каріи тѣлѣрѣл принд Грїгоріе ши ісправнѣкѣл цинѣт. Іашіи д-лѣі спат. M. Міхѣйдъ с'аъ арѣтат кѣ деосевітъ активітате, дн кѣт аъ кѣщигат ши тѣлѣтїреа обѣщенеї адѣнѣри.

††.

Chronica.

Гречіа. Атина, 26. Февр. D. Деліціаніс президентѣл камереї депѣтацілор каре вѣтътѣ аша зрѣт пе Маї. Са реціна пе воїнд а салта полонезѣл, днші черѣ ертѣчнѣ дела рецеле ши дела реціна фіїнд де фадѣ министрѣл

примаріѣ, дамеде де кѣрте ши адіѣтанци де аріпѣ. Днсъ че с'аъ дитѣмплат іарѣш? Деліціаніс кѣзѣ дн цѣпѣкѣ ши аша днші черѣ ертаре. Ачеастѣ апѣкѣтѣрѣ склѣвѣкъ рѣсѣрїтеавѣ дїсѣвѣстѣ пе Маїестѣдї маї тѣлт дѣкѣт дитѣмплареа дитѣтї, маї алес кѣ Деліціаніс есте от пайнтат дн врѣстѣ, ценерал ши президент. Кѣт сѣнт рѣсѣрїтеніи ши грѣчі! Астѣлї днгрѣфадї ши трѣфашї пѣлѣ ла порі, тѣне іарѣ се тѣрѣск дн пѣлѣере от днпайнтеа оаменилор.

Рѣсія. Петерсѣвѣрг, 27. Февр. Графѣл Воронѣов плекѣ де аичи алалѣтїері ла Одеса, де знде ва мерѣе ла Кавкас. Пѣлѣ днкът аре пѣлѣмаї дитѣратѣл, чї ши пѣлѣкѣл днкредере кѣтрѣ Воронѣов се кѣпоаще ши де аколо, кѣ о тѣлѣтїе де оамени тїнері дин челе маї вѣне фаміліи днчепѣрѣ а чере постѣрї остѣшѣдї ши чївїле дн Кавкас. Дитѣратѣл прин зп рескрїпт дндрептат дин 11. Февр. кѣтрѣ графѣл Воронѣов арѣтѣнд ачестѣвїа депліна днкредере дн днзестреазѣ кѣ челе маї тарі дрептѣрї адмїнїстратїве, дитѣтерпїчїндѣл а фаче репортѣрї дѣдрептѣл Маї. Сале ши дндаторѣнд пе кѣртѣвїреме провинціале а репѣрта орї че щїрї ши трѣвѣнде пѣмаї лѣї Воронѣов, iar пѣ министерїѣлѣ ш. а. ш. а. — Дакѣ тѣнтеніи дин Кавкас пїчї кѣ вїпѣл ачеста пѣ вор фї днфрѣндї? —

Церманіа. Цертапо-католичїстѣл. Дѣпѣ че vedem, кѣ комѣнїтѣдїме (обѣщїле) католичѣ, каре чер о реформѣ дн леѣеа вїсерїчїи мерг днѣлѣцїндѣсе, днсемпѣтм ачї пѣнтѣрїле маї де фрѣнте а реформѣрїи лор. Ачелеа сѣнт: Сѣ се щѣаргѣ чїнстїреа фїнѣцілор ши а ікоанелор, зїкѣнд кѣ породѣл дин ікоане фаче ідоломатрїе ши преоцимеа спекѣлаѣіе, тѣкарѣкѣ порѣнчїт есте, ка пѣмаї Домпѣлѣї Дѣтпезевѣлї тѣлѣ сѣ те днкіні ши лѣї сѣї слѣжедї; сѣ се щѣаргѣ ісповеданїа саъ тѣртѣрїсіреа пѣкателор ла преоци, зїкѣнд кѣ преоци днкъ сѣнт оамени пѣкѣтошї ка тодї алѣдї ши кѣ ар фї пїлде о мїе знде преоци саъ спѣсерѣ дин пѣкателе азїте, саъ деслѣгарѣ пѣкате днпротїва дѣхѣлѣї сѣлѣт, пе каре пїчї Дѣтпезевѣлї пѣ ле еартѣ, саъ фѣкѣрѣ слѣжѣвѣ днфрїкошатѣ полїтїчїлор ши стѣпнїторїлор дескоперїндѣле дин челе азїте; сѣ се щѣаргѣ кѣлѣгѣрїеа ши пѣпѣсѣрѣчѣнеа прео-

*) Ачелѣї франѣозеск.

цілор, пентрѣ-къ къ ачеаста съ днвдехъ тѣлдіреа попѣладіей ші креде егѳістѣл; съ се трагъ де сѣпт агърнареа патриархіей ші съ кѣноаскъ фіешкаре пѣмаі іѣрідіѣдіа епіскопѣлѣ епархіал, пентрѣ-къ тоді Апостолі аѣ авѣт дрептѣрі де о потривъ date дела Христос ші тоді епіскопіи сѣпт зрмашіи Апостолілор ш. а. ш. а. Къ астфеліѣ де днвѣдетѣрі теарсеръ ші маі де кѣрѣнд депѣтаціи общеі дела Офенбах ла епіскопѣл дін Могѣндіа. Ачеста днсъ дѣпъ о днпѣтъ де маі тѣлте чеасѣрі ле сѣтѣзі, къ еі ар фаче маі вѣне съ треакъ ла протестанді, де а кѣрор днвѣдетѣрі пѣптѣріле лор пѣ се осіѣвек преа тѣлт. — Кѣм възѣрѣм ші алтѣдатъ нѣлме днвѣдетѣрі кад сѣпт аѣзрісаніе, орі знде се іѣвек. (Дѣпъ фѳіле де Франкѣзрт.)

Прѣсія. Берлін, 5. Мартіе. Негѣдеторіи чеі маі вѣтрѣні де аічі адѣнаръ не тѣдѣларіи корпораціей лор пріп зп чіркѣлар спре а се сѣтѣзі, кѣм сѣар пѣтеа organіза днпре дѣпшіі піѣе трівѣнале де арвітріі (саѣ компроміс), днпаштеа кѣрора съ се жѣдече ші съ се днпаче къ зп кіп зшор, скѣрт ші фѣрѣ келтѣіелі греле тот феліѣл де прічіні комерчіале, пѣнвоіелі ш. а., ші пріп ачеаста Статѣл съ фіе скѣтїт де аші перде времеа къ феліѣрі де процесѣрі прелѣпціте, зрѣчоасе ші стрікѣчоасе комерчѣлѣ. — Не аічі дн зілеле ачестеа днкъ тот маі допнѣще фріг таре, кѣдїѣа оамені се афларъ деѣераді. — Дн Берлін днкъ се тѣлѣск хоцілме челе маі днкъмѣтате; днсъш лѣкашѣл знві сол пѣ фѣ крѣдат, кѣчі спѣргѣндѣсе і сѣаѣ фѣрат тот че авѣ маі скѣмп. (Газ. зпів.)

Елѣвѣдіа. Ціріх. Днкеіереа кѣвѣптѣлѣ ДлѣіНаіхаѣс асѣпра кѣлѣгѣрілор іесѣдіі. 5) Іесѣдіі сѣпт прімеждіоші, пентрѣ-къ еі се днчеаркъ престе а траѣе ла сіне пѣтереа. Гѣвернеле деспотіче ші монархіче, акѣрор капѣл есте днвестїт къ пѣтере днтіпсѣ, пот вені дн іспїтѣ де а лѣа не іесѣдіі ка ажѣтѣторі; пентрѣ-къ дндатѣ че іесѣдіі вѣд къ пѣ пот допні, еі се днвоіеск а шерѣ ла врепн допнїторіѣ; дар кѣнд еі шѣаѣ ажѣнс скопѣл, се фолосек де слѣжѣа че аѣ фѣкѣт спре аші днтѣрі допнїа престе ачеіа, каріі лѣасеръ ажѣторіѣ дела дѣпшіі. Іатѣ прічіна че мішѣасе не тоате гѣвернеле Езропѣі ка сѣі гоніаскъ дін ѣеріле лор. Дакъ еі сѣпт прімеждіоші пентрѣ монархіі, къ кѣт маі вѣртос пентрѣ репѣлїчі, знде адмїністрацііле пѣаѣ міжлоаче де ажѣнс, спре а контракѣмпнї прімеждіоаса лор інфлѣндѣ. 6) Еі днсъ сѣпт прімеждіоші маі къ деосіѣре пентрѣ Елѣвѣдіа, пентрѣ-къ скопѣл де кѣпетеніе а ачестѣ чїп е стїрпїреа протестантїстѣлѣ. Фѣрѣ дндоіалъ католичїі елѣвѣдені аѣ дрептѣл де а чере, ка фраціі лор протестандїі сѣ респектеѣе леѣеа ші кредїнда лор релѣціоасѣ; днсъ ші ачеці дін зрѣтѣ аѣ токма ачел дрепт дн прївїндѣ кѣтрѣ католичїі. Дечї поі днтреѣвѣт, дакъ ачеле каптоане католичѣ каре кіатѣ саѣ сѣфере дн ал лор сіп не зп чїп ал кѣрѣі скоп есте а стїрпї протестантїстѣл, се поартѣ ка конфѣдераці вѣпї кѣтрѣ стателе реформате а ле Елѣвѣдіей; пѣ кѣтва протестандїі аѣ дрептѣл а зіче кѣтрѣ каптоане-

ле прїмітоаре де іесѣдіі: „Ноі пѣвем днпре поі пічі зп феліѣ де чїп каре съ лѣкре спре а стїрпї католичїстѣл, поі черем дела воі, ка съ пѣ сѣферїдіі днкъѣвареа зшор корпораціі аша дѣштане леціі поастре кѣм есте соціетатеа лѣі Іесѣ ш. а. ш. а. — Дѣпъ ачест депѣтат се афларъ кѣдїѣа, каріі апѣра не іесѣдіі ші венїреа лор дн Елѣвѣдіа. Дн зрѣтѣоареа зі 28. Февр. кѣвѣптаръ алці чїпчі депѣтаді, днпре каріі депѣтатѣл католик дела Тесїп аѣзме Лѣвїні кѣмпнї не тоді ворѣнд знеде ка ачестеа:

Каптоѣл ал кѣрѣі сѣпт еѣ репрезентантѣл есте днпрег католик. Дн капѣл констїтѣціей релѣѣеа католикъ е декларатѣ релѣѣе а статѣлѣ. Кѣ тоате ачестеа каптоѣл Тесїп пѣ се дндоі пімік а се деклара дн контра іесѣділор ші а се зпї къ ачеіа каріі дореск депѣртареа лор дін Елѣвѣдіа; пентрѣ-къ каптоѣл Тесїп пѣаѣ пѣтѣт ведеа дн каѣса іесѣділор врео каѣсѣ релѣціоасѣ саѣ конфесїоналѣ ші пѣ се поате доведї къ іесѣнд чїнеѣа дн іесѣдіі ар іесѣ дн католичїст мікшорѣндѣі ѣаза ші інфлѣнда. Дін протівѣ е рекѣпоскѣт, къ кѣлѣгѣріі іесѣдіі аѣ печїпстїт католичїстѣл дн маі тѣлте рѣндѣрі, къ аѣ скос арме спре ал ѣате, къ аѣ деѣептат днпѣрекерї перїкѣлоасе прїп днвѣдетѣрі авѣзрѣе. Есте іарѣш адеѣѣр кѣпоскѣт, къ зпѣл дін патриархіі Рѳмеі (Клемемент) кѣлѣнд не іесѣдіі прїп вѣла че ѣа рѣтѣнеа дн ѣечї лѣѣдатѣ, декларѣ дн фаѣа лѣміі къ фаче ачестеа сіпгѣр пентрѣ фолосѣл релѣціі католичѣ. Дечї пѣ рѣтѣне дндоіалъ, къ днтреѣвареа пентрѣ а сѣферї саѣ а депѣрта не іесѣдіі есте кѣ тотѣл стрїпнѣ де кѣтрѣ релѣѣе. — Дела зрїреа ачелеі соціетѣдіі ші пѣлѣ астѣзі аѣ кѣпоскѣт оамені тарї ші стрїпнїі католичїі, къ іесѣдіі сѣаѣ organіза спре а траѣе ла сіне пѣтереа допнїтоаре дн монархіі ші дн репѣлїчі де о потривѣ. Се ѣа зіче поате, къ дакъ зп папѣ аѣ пѣдѣшїт чїнѣл кѣлѣгѣреск, Піѣс ал 7-леа іаѣ репѣтїрїт. Днсъ треѣѣе сѣ шїм къ дн време че Піѣс аѣ рїдікат не іесѣдіі, ера де апї оптѣчї, слѣѣїт де ѣѣрстѣ ші де пѣтерїле дѣхѣлѣ прїп тѣлтеле сѣферїнде, шїл фѣкѣрѣ сѣ креадѣ, къ пѣмаі іесѣдіі ар пѣтеа репѣрѣна днвѣдетѣріле реѣолѣціей фрапѣѣе: — Соціетатеа іесѣділор пѣтернїкъ ші пѣлѣ акѣта прїп міжлоачеле че аре, прїп днтіпселе сале релациі, фѣкѣнд рѣсѣоїѣ інстїтѣділор ліѣерале монархіче ші репѣлїкане се днкѣрдѣ сѣ допнїаскъ престе гѣверне, престе клер, престе тоате аѣкторїтѣділе вїсерїченїі ші чїѣїле, престе поѳоарѣле католичѣ, сѣ тѣрѣѣре не протестандї, сѣ кѣмпере ші сѣ містѣіе жѣрпалеле ші сѣ ле аместече днвѣдетѣріле лор, сѣ пѣдѣше шкоалеле неатѣрпате. Чїне пѣ се ѣа днфїора де о перспектїѣв агѣт де трїстѣ! Іатѣ прїчіна ачестор мішкѣрі серїоасе а дѣхѣрілор. Да, іесѣдіі фїнд чеі маі вѣпї ажѣтѣторї деспотїстѣлѣ, попорѣл Елѣвѣдіей аре тот дрептѣл а се теме де еі ші а чере, ка сѣ фіе депѣртаді дін ачестѣ ѣарѣ че есте чептрѣл ліѣертѣдіі днѣлелепѣѣе пашѣтѣоаре шѣл. шѣл.

Аѣвем шїрї ші пѣлѣ ла 5 Мартїе дела

dieta Елвеџіеі; десваторіе се днтінд шоарте, фъръ а се преведеа режлтат.

(Journ. de Deb. ш. а.)

КРОАЦІА.

Дела хотаръ, 26. Февр. Фундаџіа де зп професор пентрѣ літератѣра ші лімба кроатико-славоанъ ла к. академіе дін Аграм фаче славопілор вѣкѣріе мѣлтъ. Шіреа іаръш (венітъ де маі пайнте) къ професорѣл Стѣр аѣ къџігат воіе де а пѣліка зп жѣрпал славоп, деџеаптъ о віе тѣлѣмітъ кътрѣ гѣверп, каре — прекѣм кред славопі — токма пріп клеветіреа партідеі магіаре ажѣсе ка съ кѣпоаскъ адеврата старе а лѣкрѣрілор ші ар да славопілор дрепт, дѣпъ че маі вѣртос ачеџіа де атѣтеа орі аѣ дат довезі де кредіџъ пеклѣтітъ кътрѣ каса домніоаре, — Пе ла марџініле сервіене чіркълеазъ пріп тѣпіле оаменілор маі мѣлте есемпларе дінтр'о карте тітѣлатъ Браніслав, дп кареа скріторіѣл вреа съ арате къ наџіоналітатеа славо-кроатікъ дела Дѣпѣре дшп поате къѣта де интереселе сале фъръ пічі зп ажѣторіѣ а Рѣсіеі. Прічеапъ чіне поате.

(Дѣпъ Газ. зпів.)

О зі інтересантъ дін 9. Мартіе къліндаріѣл Іѣліан (чел векіѣ).

Дакъ вом лѣа дп сеатъ дппрежѣрѣріле зілеі дін 9. Мартіе к. в. вом аѣла, къ аста есте о зі вреднікъ де дпсепнат; парте къчї дп веакѣл де акѣм къпрінде дп аніі де оџіце екѣпоакѣіѣл (потрївіреа зілеі къ поаптеа) де прітѣварѣ, парте къчї се зіче а фї дпчепѣтѣл прітѣвѣрїі; пе каре парте десѣѣтѣтоаре дін ап, къ атѣта дор о аџентѣм ка съ се маі дптоаркъ іарѣ пе ла поі. Іарѣ маі мѣлт къчї дп прївінда дптѣѣі дппрежѣрѣрї аѣлѣм пе зіоа аста а фї ші інтересантъ, към ші требїе съ фїе; пентрѣ поі ачеле кътева наџїі, каре дпкъ пѣпъ дп веакѣл ѣст лѣмінат ал 19-леа маі дпнем къліндаріѣл Іѣліан! —

Оаре тотдеазна съ фї къѣѣт екѣпоакѣіѣл де прітѣварѣ ла 9. Мартіе дп аніі де оџіце, към каде дп веакѣл де акѣм? Ба пѣ, чї дп времеа апостолілор съ дптѣтѣла екѣпоакѣіѣл ла 22. Мартіе към тѣртѣрісескъ рѣндѣіеле апостол. картеа а 5., кап 17. Іарѣ дѣпъ Севастоп ші алџїі пе времеа дптѣіѣлѣі сінод дін Нікеіа, къдеа екѣпоакѣіѣл ла 21. Мартіе, ші дѣпъ ачееа къ тречереа веакѣрілор скімѣпѣдѣсъ зілеле екѣпоакѣіѣлѣі, с'аѣ мѣтат маі дпколо зна дѣпъ алта, пѣпъ кънд пе ла сѣѣршїтѣл веакѣлѣі ал шасеспрезечелеа аѣ фост ажѣпс екѣпоакѣіѣл ла 11. Мартіе, ші дп веакѣл де акѣм към ведем аѣ ажѣпс ла 9. Мартіе. Іарѣ 21. Мартіе аѣ треѣѣт маі дпколо, кът акѣм есте а доѣспрезече зіоѣ маі депѣртатъ дела екѣпоакѣіѣл кътрѣ варѣ*) ші пѣінд аша, къ дѣпъ тречереа дпкъ одатъ атѣдеа ані, къџї аѣ треѣѣт дела дптѣіѣл

сінод дін Нікеіа, пѣпъ дп веакѣл де акѣм; апоі ар ажѣпѣ зілеле лѣі Феврѣаріе ла екѣпоакѣіѣ ші дѣпъ тѣлѣі ані апоі але лѣі Іанѣаріе; апоі къ време ші але лѣі Декетѣріе, ші аша атѣпчї ар ажѣпѣ ші кърѣѣпѣл ла екѣпоакѣіѣ, кънд се дпчепе прітѣвара. Дечї аша мѣтареа зілемор дела екѣпоакѣіѣ, фъръ а съ маі дптоарче іарѣ дппоі, есте зп адевр пелпвінс, каре требїе съ пе интересеѣе шоарте мѣлт: фїнд къ пе аратъ, към къ къліндаріѣл Іѣліан пѣ есте дестѣл де віне токміт, чї есте грешїт, авѣнд апѣл съѣ чел де 365 де зіле ші 6 чеасѣрї преа лѣнг хотѣрѣѣт къ кътева мінѣте прїме, ші къ кътева мінѣте секѣнде, дін каре дп 128 де ані ар ешї о зі маі мѣлт де кът към аратъ кърсѣл чел адеврѣат ал апѣлѣі де соаре. Съ пе іспїтїм дарѣ Домніі меі: оаре п'ам авеа ліпсѣ ка съ се адѣне зп сінод зпїверсал? пріп каре лѣѣндѣсъ ла десваторе къліндаріѣл Іѣліан, ші дпкъ алте лѣкрѣрї кътева; съ се дпдрептеѣе, пѣіндѣсъ ла вѣпа рѣндѣіалѣ, пріп каре съ копѣспѣнѣзъ ашеѣѣтѣпѣтрїлор сѣптелор сінодѣрї дін веакѣріле дпнтѣі. Деа черїѣл.*) — —!

N., зп преот ромѣнск де релїџіа греко-рѣѣсрїтеапъ пезпїтѣ.

РЕВІСТЪ ДЕ ЖѣРНАЛЕ ШІ ДПНКЪ ЧЕВА.

Кѣрїерѣл ромѣнск аре дела Nr. 16 зп артікол „деспре дісѣпліна мілітарѣ“ рѣзімат къ мѣлте аргѣменте тарї. Дпнтр'ѣн артікол мік дела Nr. 17. сѣпѣторіѣ пентрѣ Кѣрїерѣл де атѣе сексе поате чїневаш прїчепе, къ ачеста ар фї дптїмінат оарешче опозїџіе, пѣ шїм дпсѣ дін прїчина лімбеі саѣ дін а літерелор латїне къ каре есте скрісѣ, пентрѣ къ поі аїчі — дар кред къ ші алџїі — деосївім стрѣпс дптре лімба зпелї кърѣі саѣ жѣрнал ші дптре карактереле скрісорїі, каре пот съ стеа пе хѣртіе певїновате ка орї че лѣкрѣ пѣпсѣмедїт дп патѣрѣ, къчї дѣхѣл есте каре віазѣ, іар літера е тоарѣ. — Дптр'ачееа ведем ші дп Вестїторїѣл ромѣнск зп діалог лѣнгшор дптре Стап шї Георџіе, ал кърѣі дпделесѣл пе скѣрт есте ачеста: Шпѣл дін чеі доі пѣміџїі апѣкъ о карте ромѣнеаскъ тіпѣрїтѣ маі де кърѣнд, се дпчепаркъ а о дпделеѣе, дар пентрѣ тѣлдімеа къвїптелор пѣѣ тестекате къ челе векї пѣ о поате дпделеѣе, де кът пѣмаї дакъї деслѣшечѣе непотѣ-сѣѣ, каре аѣ дпѣлат ла шкоалѣ, къпоаѣе ші лімба латїнеаскъ пѣ ка кътрѣпѣл зпкіѣ-сѣѣ; дечї ачеста пѣкъѣїт арѣпкъ картеа ла о парте превестїнд, къ де ва шерѣе літератѣра поастрѣ прекѣм аѣ порпїт, маі ла ѣртѣ лімба ва ажѣпѣ рѣѣ. Бѣтрѣпѣл де-кларѣ тотдеодатъ, къ ел пѣ есте дппротївіторїѣ ла кълївареа лімбеі, се тірѣ дпсѣ, към съ пѣ поатѣ скріе літераторїі поџрїі дп зілеле поастре аша віне ші ла дпделес, прекѣм

*) Екѣпоакѣіѣл пѣ съ мѣтѣ, чї стѣ пемїшкат, ші съ мѣтѣ зілеле треѣѣнд маі дпколо сѣѣ екѣпоакѣіѣ дѣпъ къліндаріѣл Іѣліан.

*) Поате къ черїѣл ва да, пентрѣ къ дї стѣ дп пѣтере; дар політїка ші алте кътева интересе ші преѣѣдеѣеле челе къ вазѣ маре се вор дппротїві къ тоатѣ статорпїѣ. P.

аъ скріс традиціоні кърцілор вісерічеші ш. а. ш. а. —

Noi citind ачестеа днкъ тот п'ам дндрѣс-ни а пренъне, къ дн адевѣр пзмители газете din Бѣкзреші аъ днчепѣт а фаче зна асѣпра алтеа опозиціе літерарѣ ші літвістікѣ; дѣпъ че днсъ авем ші щірі партікъларе, къ не пво-іала асѣпра кпвлѣ скріеріі ла Бѣкзреші аъ днчепѣт а се днгроша, о арѣтѣм ачестеа ші читіторілор поцрїі ші къ атѣта ревіста поа-стрѣ ар фі астѣдатъ днкеіатъ. Че ві се паре днсъ, къ де ші поі аічі хотѣрѣсерѣм а рѣ-тѣпеа маі тѣлтѣ време тѣдї асѣпра діферп-делор поастре літераре — ші ачестеа din те-теізрі не каре ерам съ ле десѣшѣрѣм ла време віневенітѣ, — тотѣш кѣм днделеасе-рѣм фѣрѣ щіреа ші воіеа поастрѣ фѣсерѣм траші спре а фаче партідѣ дн о парте саѣ дн алта.

Въ адѣчеді амінте Domnilor din Romъnia ші Moldavia, къ фѣсесе о време, (напте къ 7 ані) кѣнд імплѣсѣла де а не діспѣта ші — маі ла зрѣм а не днделеде къ тодіі асѣпра челор маі де фрѣнте пѣнтрѣ літераре се дѣдѣсе дн ачестеа фой де кѣтрѣ кѣдїва вѣрваді де дік-коаче. Че кѣдїгарѣм къ ачестеа? Че е дрепт атмосфера поастрѣ літерарѣ се маі кѣрѣді пѣ-цінтел ші днчепѣрѣ а трече маі пѣціне де дрепте ші вѣне де кѣт маі напте; днсъ трап-сілваніі ші вѣпѣденіі маі вѣртос прівіді дн пѣнт літераріѣ фѣсерѣ пзміді де кѣтрѣ аі D. Воастрѣ де педанці несѣферіді ші кпвл скріеріі поастре де треі орі маі педант, де кѣт есте ал D. Воастрѣ фривол, ші а-честеа се сіліа а о доведі дела едѣкаціа поастрѣ че о лѣм пе ла шкоалеле Герма-ніеі ші маі вѣртос дн Бѣгаріа ші дн Тран-сілваніа, внде не дндоапъ къ Küchenlatein, пѣпъ кѣнд D. Воастрѣ сѣдеді тоатѣ інстітѣціа — днделег чеа літерарѣ — дела ісвор, дн Паріс ші дн рѣсѣрїт. Шіі маі адаосерѣ, къ поі къ дісерѣцііле літераре ам фі днчепѣт а днврѣжві не ромѣніе ші къ пѣ щім ро-тѣпеще. Ноі прекѣм вѣзѣрѣді дн 6 ані, прімірѣм де вѣне тоате къ кѣте неаді карак-терізат фїнд преа днкредінаціі, къ къ вре-ме не вор фолосі ші къ ар фі о таре не-вѣніе а не спарѣе капетеле пентрѣ діспѣте дн літератѣрѣ ші а пѣ агента таторареа лѣкрѣрілор дела време. Хотѣрѣрѣм тотдео-датъ а не лѣа не віиторіѣ дн прівінца черте-лор де літератѣрѣ зп пост пѣмаі де обсер-ваціе ші а лѣса, ка орі че імплѣс съ деа тѣлтеле фой періодиче, каре аѣ рѣсѣрїт дн време дн време ла Бѣкзреші ші ла Іаші, ла Краіова ші ла Брѣла, ка зпеле днпре-ціѣрѣл кѣрора се пот адѣна тѣлт маі зшор челе маі вѣне таленте а ле ачелор дері лѣ-кѣте пѣмаі де ромѣні ші къ арістократіе (політікѣ ші літерарѣ кѣм вреді) пѣмаі ро-тѣпѣ. Кред къ поі не пѣзірѣм постѣла не каре ші ера преа зшор ал пѣзі, нефѣкѣндѣне адекъ нічі о треавѣ къ літератѣра, чі скрінд каре кѣм не тѣіа капѣл. Днтр'ачеа D. че фѣкѣрѣді? Ла а. 1839 кѣрсе о діспѣтѣ пѣкѣ-жічоасѣ днтре D. професор Г. Сѣзлескѣ дн Молдавіа ші днтре D. Редактор I. Еліад дн Бѣкзреші ші — detractis detrahendis тѣлт

фолосітоаре*). Ла а. 1840 Dacia літерарѣ п'авѣ време съ поатѣ арѣта кѣрат, кам че вре къ літератѣра, пентрѣ-къ еа фѣ опрїтѣ. Де атѣпчі днкоаче афарѣ де паралелістѣл D. ші Еліад дедѣс днтре літѣва ромѣпъ ші італіанѣ че маі вѣзѣрѣм дела D. не кѣмпѣл літера-тѣреі дн сепсѣл стріпс лѣатѣ? — — Акѣма Кѣріерѣл де а. с. есе къ літере латіне ші іатѣ къ се рідікѣ опозиціе асѣпра лѣі. Фоарте віне, феріче де орі каре фойе періодікѣ че аре опозиціе не фацѣ ші пѣ пе сѣпт кѣмпѣт; дн-къ поі ам дорі, ка ачеа опозиціе съ фіе кѣт се поате маі таре компѣсѣ дн тоате капетеле къ пріпчпне контраріе; пѣмаі пе калеа ачестеа ва кѣдїга адевѣрѣл ші Кѣріерѣл пре-дѣл сѣѣ, кѣчі доар' пріетініі сѣі днкѣ сар копчентра маі таре ші маі ла зрѣм — авем пѣдежде вѣпъ — не ам днделеде къ тодіі. Кѣ тоате ачестеа ам вреа а щі, де внде аѣ зпї Бѣкзрешені аша date сігѣре, къ поі де аічі днкѣ ам фі лѣат парте ла нѣа діспѣтѣ лі-терарѣ ші къ маі де кѣрѣнд ам фі комѣтѣт ідеа де а пріімі ромѣніі літереле романе, саѣ орі каре алтѣ ідеа де реформѣ дн кѣмпѣл лі-тератѣреі. Din пѣцінеле поастре ревісте? Нічі де кѣм. Din кореспондінце? Атѣт маі пѣцін. Аша дѣпъ семпеле че авем ні се паре, къ про-вокаціа ла опініа поастрѣ аѣ фост пѣмаі зп фелїѣ де маневраре. — — Дар фїнд къ тѣлді чер, ка — орі ші кѣм — съ пе пропѣціем шіі поі кѣрат ші акѣма дндатѣ: поі дї аскѣл-тѣм пе кѣт се поате.

De літере е ворѣа? Ноі трансілваніі пѣ пеам дндоіт нічі одатѣ де треѣінца де а прі-мі літереле латіне ші опозиціа ла поі дн пѣн-тѣл ачестеа есте неднсемнатѣ ші се днтоарче пѣмаі днпреціѣрѣл методѣлѣ. Де днвогѣ-ціреа, кѣрѣціреа ші стабіліреа літѣвѣ не дн-треваді? Ла ачестеа редакціа ачестор фой аѣ хотѣрѣт а пѣші да нічі де кѣм а са пѣрере індівідѣалѣ пѣпъ кѣнд vede, къ о парте де оа-мені анѣме ла D. есте атѣт де слаѣ ла зп-цер ші атѣт де реа ла інітѣ, дн кѣт, зна дѣѣ, дн дікѣсіі літераре се опінтеск а рестѣлѣтѣчі пѣ щіѣ че німікѣрї політиче. Дн адевѣр съ ле фіе рѣшіне а местека літератѣра къ політїка ші дакѣ о газетѣ саѣ алта, зп кап саѣ алтѣл пѣ е тот де о пѣрере къ дѣпшіі сінгѣр дн зпеле пѣнтрѣі а ле літератѣреі, а ле каломніа де репегате, де продітоаре. Ачестеа есте ма-піера зпора ла D. перікѣлоасѣ фоарте, ка-реа днгропѣ ші пѣпъ акѣма пѣ о газетѣ, вѣ атѣрѣ маі тѣлте таленте ші напоіеі днфло-рїреа літератѣреі спре рѣшінеа днтречеі па-ціі къ кѣтева зечімі де ані. Ва съ зікѣ, пе ла поі днкѣ пѣ есте ертат а ші да оаменіі пѣреріле нічі тѣкар асѣпра алфаветѣлѣ. Ші че не пасѣ нѣѣ, дакѣ чїнева ар пропѣне тѣ-кар, ка съ пріімім алфаветѣл санскрїтік ші грѣ-матїка кїнезѣ? Проіектаціі ші D. алтеле. Пѣвлїкѣл аре сіндѣл днкѣ нестрікат, ва щі адеде маі ла зрѣм.

Кѣ ачестеа тоате пѣ воірѣм а зіче къ нічі опініі стріеіне пѣ вом прімі дн колоапеле поа-стре; фачем ачестеа вѣкѣроші, пѣмаі патїма съ ліпсіаскѣ.

*) Bezī maī тѣлді Nrī аї Кѣріерѣлѣі rom. ші аї Алвінеі 1839.